

УДК 657.37:006.35(100)

Панченко О. М.

канд. екон. наук, доц. ЗНТУ

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ МСФЗ

В Україні перехід на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності розпочався у 1999 р з прийняттям Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Протягом наступних років були прийняті ряд національних П(С) БО, розроблених на основі аналогічних МСБО. Проте, якщо національна концепція безпосередньо бухгалтерського обліку була наближена до міжнародних стандартів за головними, суттєвими ознаками, то фінансова звітність значно відрізнялася.

Складання звітності та консолідованої фінансової звітності за МСФЗ найшли своє відображення у 2013 р. з затвердженням НПСБО 1 «Загальні

вимоги до фінансової звітності» [1] та НПСБО 2 «Консолідована фінансова звітність» [2].

В Україні фінансову звітність за МСФЗ зобов'язані надавати публічні акціонерні товариства, банки, страховики та підприємства з урядового переліку. Інші підприємства можуть самостійно визначати доцільність використання МСФЗ з метою підготовки фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності.

Звітність, оформлену відповідно до МСФЗ, українські підприємства можуть отримати двома методами: методом конверсії (регулярний) та методом трансформації фінансової звітності (періодичний).

Конверсія полягає у тому, що полягає у тому, що облік відразу ведуть за міжнародними стандартами паралельно з обліком за національними стандартами. Такий облік може бути побудований двома способами. За першим способом облік за міжнародними та національними стандартами ведуть цілком відокремлено один від одного. Для цього створюють два автономних плану рахунків: перший – на основі типового План [3], другий – план рахунків з використанням міжнародних традицій.

В обліковій політиці підприємства має бути зафіксовано обрані процедури обліку та план рахунків у разі застосування методу конверсії при складанні фінансової звітності за МСФЗ.

Другий спосіб ведення обліку за МСФЗ здійснюється шляхом фіксації відхилень (різниць), обумовлених відмінностями в кваліфікації і (або) оцінці окремих об'єктів за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Трансформація – це комплекс обліково-аналітичних процедур, які здійснюють станом на звітну дату. Вони включають коригування, необхідні для деталізації і перегрупування облікових даних, які підготовлено за національними стандартами обліку, для цілей формування фінансової звітності, що відповідає вимогам МСФЗ (у частині визнання, оцінки, подання й розкриття інформації) [4, с.113].

Процедура трансформації полягає в тому, щоб виявити відмінності в обліку та звітності згідно із П(С) БО та МСФЗ та врегулювати виявлені невідповідності через систему бухгалтерського обліку для отримання фінансової звітності за МСФЗ.

Трансформаційне корегування може здійснюватися двома способами: рекласифікацією облікових рахунків (вплив на нерозподілений прибуток відсутній) або за допомогою корегувань, пов'язаних з визнанням та оцінкою об'єктів обліку (впливає на величину нерозподіленого прибутку).

Трансформаційні корегування проводяться як результат аналізу відмінностей облікових політик, складених відповідно до національних положень

(стандартів) бухгалтерського обліку та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Корегування проводиться як зміна облікових політик та виправлення помилок згідно з МСБО (IAS) 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки».

Практично трансформацію здійснюють за допомогою так званої трансформаційної моделі – сукупності спеціальних трансформаційних таблиць, що дозволяють з допомогою коригуючих проводок перерахувати позиції звітності.

Методика і етапи трансформації звітності законодавчо не регламентуються та визначаються відповідно до професійного судження бухгалтера, отже, мають бути відображені в обліковій політиці підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку (НСБО) 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом МФУ 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність», затверджене наказом МФУ 27.06.2013 р. № 628. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ МФУ від 30.11.1999 р. № 291. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

4. Грибовська Ю. М. Трансформація фінансової звітності та перехід на МСФЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://internal.khntusg.com.ua/fulltext/PAZK/VISN/VISN_162_2015/16.pdf